

Aðgengi barna að réttlæti

Póra Jónsdóttir

Lögfræðingur

Barnaheill – Save the Children á Íslandi

Barnaheill

Hvað er átt við?

- Börn eða fulltrúar þeirra geti fengið að kvarta eða kæra til stjórnvalda og dómstóla vegna brota sem þau telja sig hafa orðið fyrir
- hvernig börnum er gert kleift að njóta mannréttinda sinna þegar þau tengjast málum sem koma fyrir lögreglu, stjórnslu eða dómstóla

Barnvinsamlegt réttarkerfi

- Leiðbeinandi reglur (Guiding principles) Evrópuráðsins um barnvænt réttarkerfi – Child-friendly justice

Réttlát málsmeðferð

- Börn eiga eins og aðrir rétt á réttlátri málsmeðferð
- En þurfa á sama tíma að njóta allra sinna mannréttinda – það er ekki nóg að komið sé fram við börn á sama hátt og aðra – börn þurfa meira og það þarf að „þýða“ málsmeðferð á barnvænt tungumál – og ef þarf að þýða á önnur tungumál og aðlaga þörfum fatlaðra barna

Mikilvægast úr Barnasáttmálanum

- Bann við mismunun
- Það sem barni er fyrir bestu
- Allar viðeigandi ráðstafanir

- Réttur barns til að tjá skoðanir sínar
- Réttur til upplýsinga

Gagnlegir hlekkir

- [Leiðbeiningareglur ráðherranefndar Evrópuráðsins um barnvænlega réttarvörslu \(stjornarradid.is\)](http://stjornarradid.is)
- [Reglur um tilhögun skýrslutöku fyrir dómi af vitni skv. 123. gr. laga um meðferð sakamála \(domstolar.is\)](http://domstolar.is)
- Vitundarvakning um kynferðislegt, andlegt og líkamlegt ofbeldi hefur gefið út fræðslumyndbönd sem ganga undir heitinu Leiðin áfram. Myndböndunum er skipt eftir aldri brotþola, fyrir 14 ára og yngri og 15 ára og eldri. Þar er farið í gegnum ferlið innan réttarvörslukerfisins eftir að kynferðisbrot hefur átt sér stað.
- Markmið Vitundarvakningarinnar með gerð myndanna er að veita upplýsingar sem auðvelda þolendum og aðstandendum þeirra að sækja sér aðstoð.
- [Stjórannráðið | Leiðin áfram \(stjornarradid.is\)](http://stjornarradid.is)
- Guidelines on justice for child victims and witnesses of crime: [Microsoft Word - res_2004-27_e.doc \(childhub.org\)](http://childhub.org)
- United Nations Guidelines on Justice in matters involving child victims and witnesses of crime: [06-56755_inner_hk.qxp \(unodc.org\)](http://unodc.org)
- [OHCHR | General comment No. 24 \(2019\) on children's rights in the child justice system](http://ohchr.org)
- [AÐILD OG FYRIRSVAR BARNNA Í STJÓRNSÝSLUMÁLUM \(stjornarradid.is\)](http://stjornarradid.is) - Grein eftir Elísabetu Gísladóttur
- [thridja valfrjalsa bokunin vid samning Sameinudu thjodanna um rettindi barnsins \(skemman.is\)](http://skemman.is) - MA ritgerð eftir Stellu Halladóttur

Kærar þakkir
og áfram
gakk

